

**ЧУДОМИР
ХАЙДЕ, КАКТО РЕЧЕ БАБА
ЯНА...**

chitanka.info

Има една дума: за отсечена глава само лек няма, та и чичовата Манчова работа е такава, ама нали е човек!

От пролетес го е защракала една глава, щрака, щрака, та очи не може да отвори. И да е поне цялата, а то една територия само над лявото ухо — да има, да има една плесница място.

Колко му се не моли чина Мина да иде в града при доктор. Не ще и не ще.

— Аз, казва, ако ще мра, самостоятелно ще си умра. Нямам нужда от доктор.

Седи си приведен до огнището, натиска с длан болното място, смуче празна лула и не взема мерки за облекчение. По едно време го загърчи здравата, превзе го невярната, легна, укроти се и поомекнал.

— А бре, Манчо — рекла му веднъж чина Мина. — Хайде, не щеш доктор, не щеш фелдшер, да извикаме баба Яна врачката тогава. Ще ти прочете, жената, тревица ще ти свари, дано помощ се намери. Какво беше пък туй нещо, какво беше туй чудо!

Чичо Манчо я погледнал с бялото на окото, изпъшкар и рекъл:

— Ако щеш, и Айша циганката доведи. Все ми е едно. Аз виждам, че скоро ще ме пренесат по гръб през село. Прави каквото знаеш!

Хукнала се завчас чина и довели баба Яна. Дошла тя, клекнала до главата му като насадена кокошка, бутнала по болното място, блещила се, прозявала се и отсякла:

— Уроки, синко! Уроки, майка! На лошите уроки си налетял, ами да вземеш да идеш на самодивското кладенче в Усойната. Иди там, вържи червено конче на вършините, плисни се три пъти с водица по челото и три пъти речи: „От ляв човек дошло, да иде в лява гора, дето растат леви клони и леви пръти, леви прът и леви дъбе, дето се ражда ляв дивеч и стърчат леви камъни; ако е дошло от ляв мъж, да му падне лява страна, ако е дошло от лява жена, да ѝ падне лява буза.“ Речеш ли го, като с ръка ще ти го отнеме от челото света майка Богородичка. Ще ти светне пред очите и ще забравиш, че е било някога.

Нали е неверник чичо Манчо, нищичко не ѝ рекъл. Извил глава на другата страна, изсумтял като вол, когато го коват, и туй му било приказката.

— Остави го, остави го ти него — дръпнала я настрана чина Мина, — неговата глава е дебела и лесно не увира. Остави аз да се

разправям нататък. Аз да я нареждам. — И тръгнала да я изпрати. На двора, пред вратника, баба Яна повторила и потретила приказките, запомнила ги чина и вечерта, като го усилила пак болката, убедила го да се съгласи да иде на кладенчето.

Впрегнали сутринта колата, качил се чичо Манчо, взел Тенко, малкият им син, поводите и поел на път. Чина Мина ги изпратила накрай село, до моста, казала му още веднъж онези думи, дето ще ги изприкаже, кога стигне там, и се върнала да разнима квасника.

Вървели, вървели с колата, стигнали до Синия вир, гдето пладнуват козарите, спрели да си починат воловете и пак потеглили. На Мечата поляна разпрегнали, нахранил Тенко воловете и поели пеш нагоре по пряката пътека. Върви малкият напред, тътрузи крака, след него чичо Манчо пъшка и псува ту жена си, ту врачката, ту на себе си се сърди, че се е повел по женски ум, и на два пъти, аха-аха, да се повърне назад.

По пладнина стигнали до кладенчето.

Стигнали живо и здраво, свалил си чичо Манчо голямата шапка от главата, откъснал червена реса от пояса си, вързал я на едно клонче, приклепнал след това да гребне с шепа водица и да се наплиска, ама нали забравил думите, дето трябва да ги изрече. Бря, ами сега? Сгънал си ръката назад, помислил, помислил и нищо не можал да измисли.

— Тенко! Тенчо бре! Ти не запомни ли онова, дето ми го казваше озарана майка ти до моста бе, сине?

— Тцъ — обадил се малкият и почнал пак да бере лешници.

— Хай да му се не види макар и врачките му, и приказките му!

Стоял тъй чичо Манчо, стоял клечешком до кладенчето, па като загребал с шепа, та се заплискал. И колкото пъти се плисне, дума:

— Хайде да даде господ каквото рече баба Яна! Хайде — каквото рече баба Яна, каквото рече баба Яна...

Насмукал се след туй със студена вода и седнал под сянка в букака. Като седнал, усетил, че му поолекнало, та поопънал нозе, полегнал и задрямал.

Колко е спал там на влажното, питай ме да ти кажа, ама кога се върнал малкият и го събудил, чичо Манчо се бил вкочанясал. Схванала му се шията и краката и едва се дотъртал долу до колата. Качил се, легнал и дорде дойдат до село, мъгли на кълбета почнали да му се вият пред очите и си сбъркал приказката.

Та една работа, искам да кажа, кога ще я вършиш върши я като свят, ако искаш полза да имаш и удовлетворение. Не става то с: Хайде, както рече баба Яна...

След три дена го пренесохме по гръб през село.

И доктор идва от града, и дето има една дума, с медицинска помощ почина човекът, ама не е там работата!

Издание: Чудомир. „Съчинения в три тома“, Подбор и редакция: Петър Пондев и Серафим Северняк. 2 том. Разкази и фейлетони. „Български писател“, С. 1969.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.